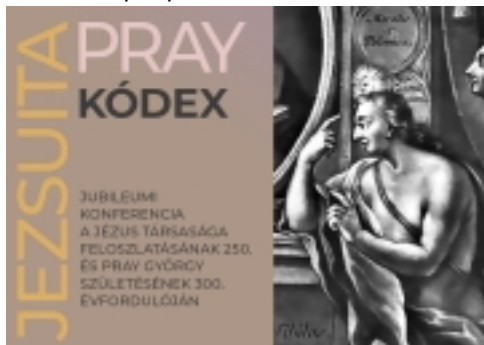

Jezsuita - Pray - Kódex

2023/09/20

2023. szeptember 28-án és 29-én jubileumi tudományos konferenciát rendeznek a Jézus Társasága feloszlásának 250. és Pray György születésének 300. évfordulóján. Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

[1]

A Jézus Társasága feloszlásának 250. és Pray György születésének 300. évfordulóján **Jezsuita - Pray - Kódex** címmel **jubileumi tudományos konferenciát** szervez az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár, a Jézus Társasága Magyarországi Rendtartományának Levéltára, a Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet és az Országos Széchényi Könyvtár. Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

A rendezvény helyszíne és időpontja:

2023. szeptember 28. csütörtök, 9.30-17.30
ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

(1053 Budapest, Ferenciek tere 6.)

2023. szeptember 29. péntek, 8.50-17.10

Országos Széchényi Könyvtár

(1014 Budapest, Szent György tér 4-5-6., Budavári Palota "F" épület)

JEZSUITA PRAY KÓDEX

JUBILEUMI KONFERENCIA
A JÉZUS TÁRSASÁGA FELOSZLATÁSÁNAK 250.
ÉS PRAY GYÖRGY SZÜLETÉSÉNEK 300.
ÉVFORDULÓJÁN

2023
09
28 09
29
ELTE
EGYETEMI
KÖNYVTÁR
ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI
KÖNYVTÁR

AZ ELTE EGYETEMI
KÖNYVTÁR ÉS LEVÉLTÁR,
A JÉZUS TÁRSASÁGA
MAGYARORSZÁGI
RENDTARTOMÁNYÁNAK
LEVÉLTÁRA, A
BÖLCSÉSZETTUDOMÁNYI
KUTATÓKÖZPONT
TÖRTÉNETTUDOMÁNYI
INTÉZET ÉS AZ ORSZÁGOS
SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
SZERVEZÉSÉBEN

[2][PROGRAM](#): [3]

2023. szeptember 28. (ELTE Egyetemi Könyvtár)

10.00 [Jezsuiták és oktatás](#)

13.20 [A Jézus Társaság feloszlata](#)

15.20 [Pray György, a jezsuita tudós](#)

2023. szeptember 29. (OSZK)

9.00 [A Pray-kódex](#)

10.20 [A Pray-kódex a liturgia történetében](#)

13.00 [Latin \(liturgikus\) nyelv és népnyelv](#)

15.20 [Törvények és \(művészet\)történet](#)

20.00 [Könyvbemutató a Kutatók Éjszakája keretében](#)

2023. szeptember 28.

ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár

9.30 Köszöntők

Borhy László rektor, Eötvös Loránd Tudományegyetem

P. Koronkai Zoltán SJ socius provincialis, Jézus Társasága Magyarországi Rendtartomány

Vincze Máté közgyűjteményekért és kulturális fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár

JEZSUITÁK ÉS OKTATÁS

Szekcióvezető: Tóth Krisztina

[4]10.00 Siptár Dániel: *Az osztrák jezsuita rendtartomány magyarországi házai a felosztatás előtti években*

10.20 Kádár Zsófia – Henrieta Žažová: *Nagyszombat – a jezsuita kollégium mint komplex intézmény a 18. században. Rendtagok és épületek*

10.40 Fazekas István – Barta M. János: *A nagyszombati jezsuita gimnázium diáksága az 1735/1736-os tanévben*

11.00 Szünet

11.20 Kökényesi Zsolt: *A jezsuita iskolahálózat magyar főúri tanulói a felosztatás előtti időszakban (1759–1773)*

11.40 Szádóczki Vera: *Repetitio est mater studiorum. A repetensképzés elmélete és gyakorlata a 18. században*

12.00 Kérdések, hozzászólások

12.20 Ebédszünet

A JÉZUS TÁRSASÁGA FELOSZLATÁSA

Szekcióvezető: Forgó András

13.20 Babarczi Dóra: *A jezsuita rend felosztatásához vezető út – a Jézus Társasága és a gyarmatbirodalmak konfliktusai a 18. század közepén*

13.40 Maczák Ibolya: *Egyházi pásztor – a jezsuita rendről*

14.00 Mózessy Gergely: *Exjezsuiták a székesfehérvári egyházmegyében*

14.20 Lakatos Adél: *Jezsuita névjegyzékek a Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár kéziratárában*

14.40 Kérdések, hozzászólások

15.00 Szünet

PRAY GYÖRGY, A JEZSUITA TUDÓS

Szekcióvezető: Molnár Antal

[5]15.20 Tóth Gergely: „Elsők”, „legnagyobbak”, „alapítók”. Pray György történetírói munkásságának revíziója

15.40 Vásáry István: Magyar őstörténet és a kínai rítusvita – Pray György versus Desericzky Ince és Cetto Benedek

16.00 Benei Bernadett: Pray György és a középkori történelmünk kritikus kérdései

16.20 Jarmalov Rezső: Egy elmérgesedő történészdisputa – Pray György és Gánóczy Antal vitája a váradi püspökség alapításáról

16.40 Sánta Sára: *Pray György, a tudós könyvtáros*

17.00 Kérdések, hozzászólások

17.20 Zárszó

2023. szeptember 29.

Országos Széchényi Könyvtár

A PRAY-KÓDEX

Szekcióvezető: Sarbak Gábor

9.00 Madas Edit: *A Pray-kódex kodikológiai és tartalmi leírása*

9.20 Tóth Zsuzsanna: *A Pray-kódex kötése a 12–13. századi kötéstörténet tükrében, a kódex kötésének rekonstrukciója*

9.40 Bibor Máté: *A kódex története az Országos Széchényi Könyvtárban a 19. században*

10.00 Szünet

A PRAY-KÓDEX A LITURGIA TÖRTÉNETÉBEN

Szekcióvezető: Madas Edit

10.20 Földváry Miklós István: *A miseorációk korpuszának összehasonlító elemzése*

10.40 Horváth Balázs: *A Pray-kódex szakramentáriumának miseordója*

11.00 Czagány Zsuzsa: *A Pray-kódex mint zenetörténeti forrás. A szakramentárium énektételei*

11.20 Gilányi Gabriella: *A Pray-kódex kottaírásainak új elemzése*

11.40 Kérdések, hozzászólások

12.00 Ebédszünet

LATIN (LITURGIKUS) NYELV ÉS NÉPNYELV

Szekcióvezető: Thoroczkay Gábor

Latituc feleym z umtuchel **Sermo sup sepulchrum.**
 mic vogmuc. ysa pur es chomuy uogmuc. Denyi miloffben
 terumteve eleve nuy isemucit adamit. es oditta vola neki
 paradifumit hazoa. **F**s mend paradifumben uolov gumilactul
 munda neki ehue. **H**eon tilutoa wt ig fa gumilce tvl. **G**e
 munda neki merer nu eneye. ysa ki nopun emdul oz gumilf
 tvl. halalnec halalaalholz. **H**adlana chohtat terumteve isten
 tvl. ge feledeve. **E**ngede urdung intetvinee. es evec oz tiluyt
 gumilftvl. es oz gumilfben halalut evec. **U**oz gumilfnee vvl
 keseruy uola vize. hug turchucat mige z ocoztia vola.
Num heon muga nec. ge mend w foianec halalut evec.
Horogu vec isten. es veteve wt ez muncas vilagbele. es leyn
 halalnec es puculnec feze. es mend w nemenece. **K**ic oz ve.
 miv vogmuc. **H**ug es tiv latituc szumtuchel. isa es num
 :gg ember mulchotia ez vermut. ysa mend oz chuz iarov
 vogmuc. **V**imagguc urome isten kegihmet ez lelic ert. hug
 iorgoffun w neki. es kegiggen. es bulscassa mend w bunet.
Svimagguc szen achkun mariat. es bovdug michael archangelt.
 es mend ang~~elic~~. hug uimagguc erette. **S**vimagguc
 szent peter urot. kinec odit horolin ovdonia. es ketue.
 hug ovga mend w bunet. **S**vimagguc mend szentucit.
 hug legenece neki seged urome scine eleit. hug isten i v u
 madfaguemia bulfassa w bunet. **S**zoboducha wt urdung
 ildetuitvl. es pucul kinzotvia tvl. es vezesse wt paradifum
 nugulmabeli. es oggun neki munhi uruzagbele urot. es
 mend ioven rezet. **S**keassatuc uromehuz charmul. **K**rt.
Seerelmes bratym uimagguc^{omuc} ez scegin ember lilki ert.
Kit vr ez nopun ez homus vilag tinnucebelevl mente.
 kinec ez nopun testet tumetive. hug ur uvt kegihnehel
 abraam. ysaac. iacob. kebeleben helhezic. hug birsagnop
 ivtua mend w szentii es unittet cuzicun iov
 felevl iochtotna ilezie vvt. **S**tiv bennetuc. clamate ui. **K**
Oprime nostris frs km dei nra. **Hic faciat sacerdos smone pto.**
 quanta gra dñs dñs gratificauerat p̄mum adam patre
 nr̄m. s̄ diabolo suadente dñ peccauit. quid sibi & oib̄ suis
 posteris tē p̄meruit. ecce fr̄s uideris oculis uestris

13.00 Solymosi László: *Egyház és anyanyelv az Árpád-korban*

13.20 Szovák Kornél: *Az írás forradalma. Írásbeliség és műveltség III. Béla korában*

13.40 Korompay Klára: *A Halotti beszéd és a Halotti könyörgés nyelve*

14.00 Bartók Zsófia Ágnes: *A Halotti beszéd és a Halotti könyörgés műfaja*

14.20 Vladár Zsuzsanna: *A nyelvemlékek korai recepciója*

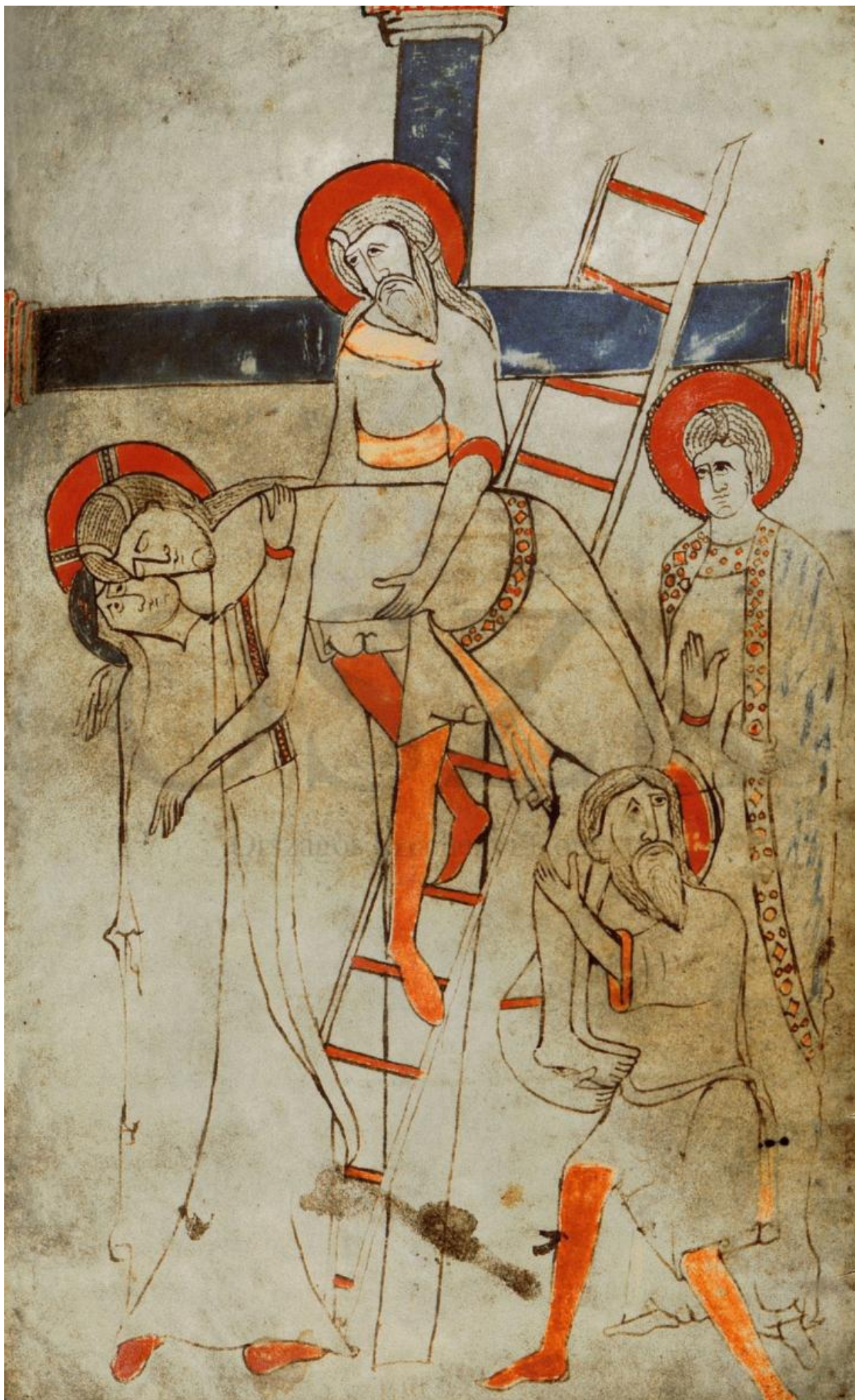
14.40 Kérdések, hozzászólások

15.00 Szünet

TÖRVÉNYEK ÉS (MŰVÉSZET)TÖRTÉNET

Szekcióvezető: Benkó Elek

Szuromi Szabolcs Anzelm OPraem: *Megjegyzések a Pray-kódex kánonjogi vonatkozásairól*

15.40 Bácsatyai Dániel: *A Pozsonyi Évkönyv és a Pray-kódex történeti tárgyú bejegyzései*

16.00 Dénesi Tamás: *A Pray-kódex a bencés historiográfiában*

16.20 Boreczky Anna: *A Pray-kódex passióciklusa és egy bizánci ereklyekultusz nyomai a középkori Magyarország könyvfestészetében*

16.40 Kérdések, hozzászólások

17.00 Zárszó

KÖNYVBEMUTATÓ A KUTATÓK ÉJSZAKÁJA KERETÉBEN

20.00 *Hazai örökség európai összefüggésben. Az esztergomi zsolozsma összkiadása és az összehasonlító rítuselemzés.*

Résztevők: Földváry Miklós István, Szoliva Gábrriel OFM, valamint Nényei Sára és Csonka Szabina Babett. A beszélgetést Sarbak Gábor vezeti.

Kapcsolódó tartalom:

[Kutatók éjszakája a nemzeti könyvtárban](#) [8]

2023/09/30 - 15:23

Forrás webcím: <https://oszk.hu/hirek/jezsuita-pray-kodex>

Hivatkozások:

[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Pray-konferencia_230928-29_meghivo.jpg

[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Pray-konferencia_230928-29_plakat.jpg

[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Pray-konferencia_230928-29_program.jpg

[4] <https://mek.oszk.hu/12800/12855/>

[5] <https://keptar.oszk.hu/html/kepoldal/index.phtml?id=046336>

- [6] https://mek.oszk.hu/12800/12855/html/hu_b1_mny1_0334.html
- [7] https://mek.oszk.hu/12800/12855/html/hu_b1_mny1_0061.html
- [8] <https://oszk.hu/hirek/kutatok-ejszakaja>
- [9] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>
- [10] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek>